

VISSZAVADÍTÁS

Laza regényféle a kutyabőrről (IX.)

B. FOKY ISTVÁN

MIKOR KIBONTAKOZNI LÁTSZIK ANNAK TÉNYE,
HOGY A HÍM KABÓCA BIOREZONANCIÁJA
A LEGTÖKÉLETESEBB

Zsiványovity úr azon az augusztusi napon is a tőle szokásos ébredési időben, beidegződött zaklatott idegrendszeri közérzettel pattant ki az ágyból, s minduntalan ki-kijárt toronyházi teraszára, hogy az odalátogató, paradicsomtenyészetére éhes, nap mint nap azon potyázó galambokat elhessintse. A nyugalmazott kertészmérnök csatározása a szenvtelen betolakodókkal szinte köztudott volt a sokemeletes épület lakóinak körében, s volt, aki közülük rá is szólt agglegény szomszédjára, hogy kora reggeli három óra tájban azért mégsem lenne ildomos a szemérmetlen szárnyasok miatt a szidalmak legválogatottabb kifejezéseit beleordítani a vakvilágba. Mert igaz, ami igaz, a Zsiványovity úr szótárában bizony még a csillagszórós és bunkós kifejezések változatai is előfordultak ilyenkor, hogy a különféle aktusok tárházának felsorolását ne is érintsük esetünkben.

Az idős, világéletében nőtlen életű mérnökünk azonban nem hagyta magát azok által zavartatni, akiknek a fejére szintén ráolvasható lehetett volna az imilyen-amolyan berögződöttségek és rossz szokások teljes füzére. Zsiványovity úr jelen pillanatban a balkoni kertészkedésnek hódolt, s tette ezt kora tavasztól, amikor hatalmas méterszám vásárolta a jutazsákvászont, és abból nagyméretű zsákokat varázsolt elő, amiket

aztán jó minőségű erdei humuszfélével hordott meg, s azokba a lyuggatás helyén bepalántázta konyhakerti növényeit. Május végén, ha valaki a járókelők közül feltekintett a bogaras mérnök teraszára, akkor ott egy olyan növénytársulási egyveleget pillanthatott meg, hogy az ámulattól térdre rogyant.

Zsiványovity úr most is menetrend szerint tette a dolgát: a galamb-üzögetés után kávéfőzött magának, amit annak rendje és módja szerint a teraszon fogyasztott el, látcsövével a holdnyugtát figyelve, majd a távolbalátót a túlnani vertikális falunak irányítva, izgatottan megállapította, hogy valami miatt elmaradt a zoopedagógus hölgy reggeli mezítelenkedési szertartása.

– Talán késik – dörmögte letörtén Zsiványovity úr. – Már hogysisne késne, mikor még éjfél után is a papírjai fölött görnyedt a szerencsétlen!

A nyugalmazott kertészmérnök pontosan reggeli négykor látott hozzá a balkonja alatti cserszömörce-ültetvény öntözéséhez. Szeretettel simogatta tekintetével a néhány tős díszcserje pompás leveleit, és arról beszélgetett félhangosan vele, hogy még ma körülkeríti valamilyen hálófélével az egészet, ily mód védve ki a növényt fenyegető esetleges támadásokat.

– Te csak bízzál bennem, kedvesem, mert amíg engem látsz, addig jó sorod lesz itt, a látókörömben! Ha valaki bántani merészelné, istenemre mondom, hogy lepuffantom, akárha egy kutyát – mondta a mérnök kedvencének, azzal békés dudorászás közepette ballagott vissza az emeletre, hogy maradék kávéját beszűrösölje. Közben a távcső is használatba jöhetett, mert amott át élénkült a helyzet, Nyurga P. szokásos csuklógyakorlatait látszott végezni teljesen mezítelen, s miközben Zsiványovity úr orrcimpái beleremegtek a kisportolt test harmonikus mozgási látványába, orra előtt hirtelenében képhiba történt, valamely fentről zuhanó test eltakarta pillanatig a látványt.

A fentről zuhanó úgy süvített el szinte karnyújtásnyira Zsiványovity úrtól, hogy az ijedtében elejtette a csészét, s annak csörömpölése közepette hallatszott alantról egy homokzsák zuhanását utánzó puffanásféle. Az öregúr olyan hirtelenséggel ugrott talpra, hogy a dereka is belenyilallott a mozdulatba, és éles fájdalmat érzett a farokcsont feletti részen, de kínjai ellenére gyorsan utána kellett néznie a hirtelen támadt, látomásszerű jelenetnek. S amit látott, attól szinte lebénult a szívverése,

hirtelenében légszomj kezdte kerülgetni, mert egy mozdulatlan és roncsolt testféle hevert alant, kedvenc cserjéit taroltan, persze.

– A . . . a szömörceim . . . éim . . . – dadogta, közben csupán nagy nehezen próbálhatta megérteni, hogy az alant összesereglők és a házból kifutó lakótársak izgatottan szagatott beszédfoszlányaiból kihámozza annak tényét, miszerint a fölötte lakó tinédzser fiúnak végre sikerült megszabadulni morfinista szenvedélyétől.

Zsiványovity úr magába roskadva ült a balkon márványutánzatú kőlapján, és a szeméből szivárgott valamennyi könnyimirigyváladék a mélyen barázdált szemárkára telítődött, közben szorosan átölelte az egyik nejlonszákültetvényét, paradicsombokrostul.

– Kétteraszú a lakásuk – suttogetta csendesen. – Az a szerencsétlen a másik balkont is használhatta volna . . . Ily mód most agyontipródtak a szömörceim, istenem . . .

Kis ideig most már elnyúlva feküdt még a kőlapon, majd lassú lép-tekkel a szobába ment, s tervezgetni kezdett, ahogy azt annak idején a Remetével megbeszélte. Az íróasztalán kiterítve feküdt a Kamenita-hát egykori rajza, s azon próbált töprengeni, hogy ha a lazára hagyott részre a déli oldalon ültetted el a hamarosan megérkező olajfákat, akkor a hím kabócák hangja biorezonálhat-e a fák alatt üldögélő emberek megfelelő ingerküszöbeivel.

– Talányos . . . Nagyon talányos kérdés, majd értekezmem kell valamely megfelelő szakemberrel is erről – mondta Zsiványovity úr némi határozatlansággal a hangjában, s gyorsan kiegyezett önmagával abban is, hogy ez a kérdés leginkább kebelbarátjára, a már többször díjazott pszichoanalitikusra tartozik, ám némely esetekben talán nem lenne hiábavaló a kérdés eldöntésébe bevonni a bioenergetikusokat is.

Lakásából távoztában Zsiványovity úr még egyszer megvizsgálta az alanti helyzetet, s megállapította, némi kesernyés érzelmekkel háborgó lelkülettel, hogy a kedvenc szömörceinek lőttek, azok bizony a szomszéd siheder sikeres távozta okán teljesen tönkrementek, s többé nincs is értelme velük foglalkozni.

– A harmadik kísérlete volt – mondta a melléje érkező ny. zászlós, majd hosszan ecsetelte az események lefolyását, mármint hogy a mentők pillanatok laza elmúlása alatt megjelentek, de nem tudhattak életet lehelni bele, már túl volt mindenem.

– Három a magyaráé – mondta Zsiványovity úr, aki nem egy generációt kísért ki sok bosszúság közepette az előttük kiképzett játéktérről, s volt olyan idő, mikor megpróbált a lelkükre beszélni is, netán belátják, hogy a korai ivászat, vagy az öngyújtógáz leküldése olyannyira megbolondítja az embert, hogy bajában képes egyenesen a falnak menni. Meg is jegyezte a ny. zászlós szavaira:

– Most azt mondanák, hogy lelketlen vagyok. Én meg azt mondom, hogy két évtizede szem előtt vannak ezek a csikók, persze magukra hagyva, a maguk gazdájaként napokra, és a nóta vége például éppen az előbb ért véget, amint a mellékelt ábrából is kitűnt!

– Megy a búcsúba? – váltott hirtelen témát a ny. zászlós.

– Az áhítat percei mindig jól jönnek, testnek és léleknek egyaránt, hát ilyen célból megyek éber tekintettel a Péter-forráshoz, hogy lenyomozzam: jóságos-e még az a víz!

– Jóságos, én tudom!

– Akkor ebben maradunk!

A Rosszarcú jött át a Zöldike piac felől, mintha csak véletlenül történne effelé érkezése, de a ny. zászlós is és a Zsiványovity is tudta, hogy ennél az embernél nem tudhatni, mikor cselekszik ösztönösen, s mikor számításból.

– Önök, hallom már jó pár napja egyesektől, hatalmas ramazurit gondolnak összehozni a Szentkúton! – mondta a Rosszarcú, és leállt, hogy begyűjtse az információkat.

– Mi semmit nem hallottunk róla – mondta a ny. zászlós.

– Ha jól meggondolom, akkor még annál is kevesebbet – mondta Zsiványovity úr, és pofáját közelebb nyomta a kelleszténél az ultrabalos színezetűhöz, hogy jól hallhassa a reagálását.

– Korán hozzááltak a híveik verbuválásához, uraim, de istenemre, a városi kormányzat ez alkalommal csupán minket illet! – adta a bankot a Rosszarcú, s ahogy elhaladt mellettük, volt valami a magatartásából annak a valakinek a sajátjából, aki az annotációt valamilyen előlegezett megfélemlítésfélének szánta.

– Már korteskedik a köpedék, már nem bírhat magával a szerencsétlen! – méltatlankodott bosszankodva a ny. zászlós, de hirtelen, mint akinek megjött az esze, arról kezdett beszélni, hogy kecsgetető csereüzlete van kilátásban, ugyanis több mint valószínű a fölcseperedett vaddisznócska átváltása medvebocstra.

– És?! – nézett rá jelentőségteljesen Zsiványovity.

– És akkor Nyurga P., isten kegyelméből, a gondjaiba veszi, és nem szükséges egy hosszú utazást megtennem, hogy visszavádjtsam – mondta a ny. zászlós, mint akinek ilyen lehetőség egy hatalmas malomkövet görgetett volna le a lelkiismeretéről.

Már arrafelé jártak, ahol az új Lukas hidat építették az emberek, és meg-megállva, csupán úgy maguk között megtárgyalták, hogy a kandeláberos, medencés és körülfásított látszat-híd egyeseket majd megteszt, ami a hiedelmi szokásokat illeti az újházásokat illetően.

– Miért lenne megtévesztő, Zsiványovity uram? – kérdezte végezetül a ny. zászlós, akinek nem fért a bögyébe annak ténye, hogy a kertész-mérnök mindig készen volt valamit kifogásolni a mások elképzeléseiben.

– A büdi hiányzik alóla, s azért nagy kár lesz . . .

– Kissé világosabban mondja, mert vannak itt tudatlanok is, akik kissé nehéz fölfogásúak! – mondta a ny. zászlós.

– Mert az volt az igazi, amikor itt a Mlaka búzárok leve folydogált, és némelykor, ha a násznép kissé föllittyentette az eszét, még meghemperedett is a messze búzló lében!

– Ma nem ugrathat be semmibe – mondta a ny. zászlós tűrőképesen.

Zsiványovity úr hirtelen körülnézett, hogy nem találna-e élő tanút a közelben a mondottakra, s mivel ilyen ember nem volt éppen errefelé, megelégedte látványos fölsorakoztatásával olyan eseteknek, amikor a zenészeket rendelték térdig latyakból muzsikálni óra hosszat is a gyülekezetnek.

– Lesz munka, fiúk! – lépett melléjük a bronzvirág takarásából az Olimpikon. – A Remetét téglával fizetik ki, és a héten már üzemelünk!

– Ez mindenki számára kellemes hír, hanem ha megfigyelitek a mi drágalátos Cár Dušanunkat, akkor láthatjátok, hogy valamiben ugyan-csak sántikál a pélmonostori ügyvédecské – mondta Zsiványovity úr, akinek fürge volt a tekintete, s oda is ellátott, ahol a madár se jár. S valóban: a frissen jött Cár kissé odébb, a Mlaka környék süketekének laposán valamely ismeretlenekkel, akiket a járókelő legelőbb földmérnöknek titulált volna, szóval ama bizonyos Dušan arról látszott velük diskurálni, mintha a Lukas hidat kissé a város centruma felé tervezgetné visszaállítani.

– Ez a here még bead nekünk néhány kiskanál epekeserút, ami a ténykedését illeti, de nem szabadna felülnünk mesterkedéseinek –

mondta a ny. zászlós, aki bizony bizonyos ügyekben nem bizonyult annyira keményfejűnek, mint azt egyébként ismerői gondolták volna róla.

– A méregkeverőket rendszerint beszippantja idővel az enyészet – így az Olimpikon, s miközben mindhárman a Kis-Palics felé indultak, a pacséri síneken túlhan belebotlottak Bárócihányba, aki ekkortájt szintén a Remetéhez volt érkezőbe.

– Most már komplett vagyok, uraim! – mondta nekik Bárócihány, és akkora vigyort ültetett ki a pofájára, hogy csupán a vak nem látta újdonsült, hatalmas aranyozott metszőfogát.

– Csillingelni is tud netán ez az aranyos szerzemény? – kérdezte tőle az Olimpikon.

– Az a valami esetleg csilingelhet, de semmi esetre nem csillingelhet – oktatta anyanyelvére gyakori bajnokunkat a Zsiványovity úr, és még arra is futotta hirtelenében az erejéből, hogy hosszabb fejtegetésbe kezdjen a romák szokásainak felvázolására, különös tekintettel a szájüreg rágókészlete kikészítésére.

A Kamenita-hát előtti térségen kész népgyűlést találtak működőképesen tetten érni, ugyanis a Remete magához rendelte a környék lakóit, és arról beszélt az embereknek, hogy aki teheti, az tegye, vegye ki részét a téglagyár termékének átszállításából a domb alá.

– Tízezer darabot kaptam annak fejébe, hogy aláírkantom a magamról történő lemondási papírt az újdonsült tulaj részére, persze maradok azért még benne jó sok részvénnyel a továbbiakra is – ismertette a tényállást a Remete az emberekkel, majd hosszan kifejtette gondolatait a romtemplom építéséről, valamint a harangöntésről is, amiből kettőt kell csinálniuk, mert a Szentkút kápolnájába is illene már valakinek odabiggyeszteni egy szépen csengőt.

Az emberek még arról is beszélni akartak, hogy a búcsúi ünnepség kulturális része majd miben merül ki, és a fő attrakció, a színvallójáték melyik részen kerül bemutatásra. Aztán elmentek a sándoriak, persze egyre csak fogadkozva, hogy téglahordáskor majd derekasan kiveszik részüket a munkából.

A színvallójáték Pecsovics ötlete volt, amit Olcsójános teljes mellbőséggel támogatott volt. Az utóbbi olyannyira támogatta volt az alapötletet, hogy amikor nemrég összejöttek a Kamenita-háton, és szóba került annak ténye, miszerint a nevezett löszdomb érdemesülhetne a színvalló-

játék ősbemutatására, akkor még nevezett házalónknak arra is futotta ötletből, hogy ünnepélyesen bejelentse:

– Márpedig pacallal teszem emlékezetessé ama napot, amikor társulatunk a világot jelentő dombháton megmutatkozni volt ereje teljében.

Azonban az egyetlen négylábú szinte máról holnapra rontotta volt a nekibuzdulást követő hangulatot, ugyanis a Fösöbú egyik hajnalon bizony egy jókora emberi lábszárcsonttal állított be hozzájuk a Kastély udvarára. A csupa alázat kutya, a Remete szarvasgombai szagértője, szemlesütve tette a csontot nagyorrú kútásónk elé, aki éppen azt igyekezett vásznán megmintázni, hogy a Kis-Palics vidéken is lehetséges felfedeztetni valamiscskét az erdők fái alatt leülepedő ködletből, ha az ember érez magában annyi tehetséget, akárha Milan bá' a zombori Síkarában.

– Pecsovics! A kutya kirámolta a Remetét! – kiáltott be a Kastély udvarára Kubát J., majd megsimogatta a földet söprő búbanat élő másának fejét, ahol a legtarabb volt. – Oda se neki, koma, azért te évad idején gyönyörű szarvasgombákat hámozol napvilágra az érdekünkben, s ennek ténye csupán kalapemelést érdemel irányodban!

A Kastély teljes személyzete a kútásó köré sereglett. Még maga Isaac is, az ideiglenes művésztelepi vezető szerepében, időt tudott szakítani a hirtelen támadt gyülekezet meghallgatására.

– Fösöbú elég vén ahhoz, hogy megválogassa az egyet a kettőtől, emberek! – hadarta szövegét Pecsovics a Remete kutyája érdekében. – Részéről temetőgyalázás nem történhetett!

– Mondasz valamit, Pecsovics! A kutya valóban a Búzások felőli ködlet felől érkezett, s ha jól belegondolok, akkor éppen bemértem az arányokat, amikor Földet Söprő csak úgy ukmukfukk, kilépett a készülő képből – próbált a legapróbb részletekig emlékezni az eseményekre Kubát J., nehogy miatta az amúgy is túlságosan alázatos képű és lelkiismeretes kutyát bántódás érje.

Pecsovics az ebet dél felé fordította, majd nagy nehezen a szájába erőltette a hatalmas emberi lábszárcsontot, és a fülébe súgott valamit. Földet Söprő Búbanat, akárha valamely várandós vízipatkány, lassú, cammogós vonszolódással kezdett a nevezett hely felé vánszorogni, az egybegyűlt társaság pedig árgus tekintettel követte mindebbéli erőlködését, mintha az életük függött volna tőle, hogy a kutya lebonyolítja-e a reá bízott feladatot, vagy sem.

S volt ebben a lassú, szinte gyászosnak is mondható vonulásban valami légiesen fölemelő érzület is, hiszen aki éppen arra járt a gypemesterek hajléka mellett, valamely virrasztók korai fölserkenésének tarthatta a kutya után osonó csapatot, esetleg csupán azon morfondírozva határozatlanul, hogy a megboldogult lábszárcsontjával miért egy eb halad elől, a többiek pedig nemhogy a könnyeiket hullatnák, de beszédesen vigyori állapotban, csupa vidorság tüneteit látszanak elhinteni.

Fősóbú aztán végső erőfeszítéssel, hason küsző, gyakorlatozó baka módjára, csak felért nagy nehezen a Kamenita-hátig. Ott letette a lábszárcsontot, majd lefeküdt, s a hátára hengeredett, miközben a mérhetetlen nagyságú füléből folyvást csordogálni látszott a nagy forróságtól megenyhült fülzsír.

– Simogassad hason, Kubát! – rendelkezett Pecsovics.

Kubát J. helyett Zsiványovity úr kezdte a kutya hasát simogatni, a többiek pedig mérlegelni kezdték a beállt helyzetet, ugyanis a löszoldalból több helyen is emberi koponyák, karcsonatok és oldalbordák látszottak napvilágra kerülni.

– Itt gondoltunk színt vallani, emberek! A Remete úgy látszik, már szépen elrendezte az esetleges kiállítási anyagot, amit a bunarityi búcsú alkalmával szeretett volna tudatosítani a közönséggel – hadarta Pecsovics Lópi Marga fülébe, aki kissé nagyothallott.

– Ha már a Kastély tiszteletbeli lakói is a tiszteletüket teszik nálam, akkor ezt alkalomadtán még jegyeznem is kell valamiképpen az utókor-nak – mondta a téglarakások takarásából előkerülő Remete, és egész viselkedése arról árulkodott, hogy barátaink látogatása bizony élmény-számba megy nála. Közben megjegyezte:

– A művészekkel barátkozni egyenlő lehet egy zarándoklási kísérlet-tel a halhatatlanságba!

– A kutya beleköpött a levesbe, illetve ezzel a lábszárcsonttal a Kastélyig zarándokolt! – mondta Pecsovics.

– Ne, te ne! – nézett Fősóbúra megróvó tekintettel a Remete.

– A vázlatom kánikulai ködletéből lépett elő, ha mondom – így Kubát J., majd hosszan ecsetelte annak tényét, hogy talán a nevezett négy lábú netán nem is innen, de inkább a Kéri-dombról hozhatta a csontot, miszerint maga is fölcsapott régésznek, és ő maga bizonyítaná a város-lakók őseinek szállásterületi temetkezési hollétét.

– Ilyen messze ne ránduljunk a következtetésekbe, inkább ejtsünk szót annak lehetőségéről, hogy az általam fölrakott leletkiállítást önök netán alkotásaikkal sikeresebbé tehetnék – mondta a Remete, és bővebben arról kezdett értekezni, hogy a festők képeit közvetlenül a lazának nevezett földrész alatt rögzíthetnék a löszfalhoz, s ily mód olyannyira kiemelkedhetne róluk a mondanivaló, hogy mindenki értené.

– Mindehhez Donna Anna jóakarátára is szükségünk van, mert ha a Macskovics-kastély úrnője nem áll rendelkezésünkre, akkor hiábavalóság lenne bármiről beszélnünk – mondta egykedvűen Szilágyi L., és olybá tűnt magatartásával, mint akinek egyre megy, ha kiállítanak vagy ha elmarad is e megmutatkozási nagy lehetőség.

– Nektek vaj van a fületek mögött, ugye? – kellemetlenkedett kérdésével a Remete, mint aki elhatározta, hogy bármi áron is, de vallatóra bírja a művészlelkeket, ami a művészteleppel kapcsolatos lehet bizonyára.

– A hasunknál fogott mételyezésbe Donna Anna, és akit egyszer a hasánál fogva ráláncolnak az effajta ínycsiklandóféleségekre, annak örökre befellegzett festményeinek birtoklása – kezdett siránkozni a kútásó, akin még az sem segített anyagilag, hogy néhanapján bemuzsikálta magát egy-egy bandába, vagy a jobbik esetben kutat fúrattak vele azok, akik a Kis-Palics mellett konyhakertészkedtek.

– Beszéljek netán az érdekünkben Donna Annával? – érdeklődött a Remete, s látszott róla, hogy neki nagyon fontos a kiállítás megteremtődése. De mivel amazok szavaira csupán legyinteni látszottak, a kérdő mondatról gyorsan váltott át állítótá, hogy márpedig ő a délután folyamán tisztét teszi a nevezett hölgnél, és kieszközli a kiállítási anyag ideszállíthatóságát.

A művészlelkek távozása után Zsiványovity úr és Pecsovics társaságában a Remete fölkapatott a lazára, hogy onnan tekintsék be annak lehetőségét, miszerint arról a helyről netán kitűnően követhető lenne a darab, amit a szentkúti búcsú utáni órában gondoltak előadni az erre hazafelé tartó, gyalogos esetleg-közönség számára.

A magasban állva aztán, Zsiványovity úr is előkaparta jövelele témáját, mármint az érkező kabócák kifutójának helyi megjelölését, mert a Kamenita-háton olyan a széljárás, hogy könnyen megléphet a kabóccirippel a Mlaka irányába, és akkor hiábavalónak mutatkozik ama fá-

radozásuk, hogy rezonanciába hozzák a gyógyító erejű dallamot az olajfák és a domb bioenergiái hullámhosszával.

– Nagy üzleti lehetőség rejtezik mindebben – sóhajtott fel vidor pofával Pecsovics, mint akinek a máját báránfaggyúval kezegetik, de Molcer Martin gyorsan leintette ökelmét, hogy ilyen és ehhez hasonló hangokat pedig nem akar hallani, s kikéri magának a gyanúsítást bármennemű pénzügyekben. Pecsovics föl is kapta a vizet hirtelenében, s olyan hangoskodva távozott, hogy talán még a túlnani téglagyáriak is hallhatták méltatlankodását annak okán, hogy őt a Remete egy szószátyár potyalesőnek merészeli titulálni.

– Érzem a kövidinkát – mondta nyugodtan a Remete Zsiványovity úrnak, akivel most már a dombhajlat tetejének tartottak, ahol a szőlődzsungel a legkövérebb volt.

– És micsoda fürtöket növesztett, te jó istenem! Egyetlenjével teli lesz egy kosár! – lelkendezett a mérnök, majd arról kezdett beszélni, hogy Martin semmi esetre ne gondoljon szüretre annakelőtt, mielőtt ez a drága kincs kissé be nem hervad, s aszalódik, mert belőle aztán komoly aszút lehet fabrikálni, s földobni kissé a város környéki borászat hírnevét is netán. Miközben így beszélt a kertészmérnök, jó érzéssel tapsikolta hason az óriásira nőtt fürtöket, melyek között itt-ott rizlinget meg szlankamenkát is fölfedezni tudhatott:

– Kövér lehetőségek tárháza lészen ez a vidék, Martin! – emelte fel ujját, a mutatót az égnek, de gyorsan vissza is húzta onnan, mint aki attól fél, hogy odakoppintanak neki, hiszen jó előbb történt volt, amikor hasonló megjegyzés miatt a Pecsovics ugyancsak kihúzta a Remetétől a rövidebbet. A mérnök jónak látta, ha enyhébb vizekre evezik témájával, s kedves, szinte behízelgő hangon arról kezdte tájékoztatni a domb gazdáját, hogy augusztus huszonegyedik napja a Bertalan-nap, a szőlőhegyek védőszentjének a napja, és mint olyat, ők is alkalmazhatnák szolgálatukba, hogy összecsődítsék a környéki borisszákat egy kis szóváltásra az isteni nedű gyógyító hatásával kapcsolatban.

– Ezt meg honnan hámozta elő kegyed, csak így, visszakézből? – nézett meglepettséget színelve a Remete Zsiványovity úrra.

– Éppen onnan, a hiedelmi naptárból! – mondta a mérnök.

– És a csődületnek milyen tartalmat tálalnánk?

– Legif. Joó Lajosunk már összeállított egy minden igényt kielégítő programot, sőt még az aktorokat is előállítja, csak fogadni kell a buzgólkodását – mondta Zsványovity úr.

– Akkor csak dolgozzanak rajta, hogy Bertalankor itt legyen a világ közepe – motyogta a Remete, és azzal váltak el egymástól, hogy a kertészmérnök is mindenben segítségére lesz az említett antropológusnak.

Ily mód történt aztán, hogy a szentkúti történeket megelőző Bertalan-nap akárha főpróbai szervezési bemutatkozásként is könyvelhető volt, mert az egyes műsorok és versenyszámok olyannyira marasztalták közönségüket, hogy a sándori emberek csupán a rendezvény másnapjának hajnalán kerültek ágyba.

Történt pedig oly mód az egész trakta, hogy a Miniatya és a Pópa rövidke szertartás után beszentelték az idei szőlőhegyi termést, majd a Tökék Hegedúsei vonósnégyes, melyet jogászok és közigazdászok alkotnak, és a Város részéről voltak delegálva, bejátszották közös szerzeményüket az igazságos jogasztali kosár tartalmáról, melynek szőlőfürtjeiből mindenki jogosan vehet.

A salátaevési versenyszám majdnem félresikerült, mert történt bizony annak ténye, hogy Magtalan Magvaszakadt Janó kecskehordája éppen a Szent-tó mellett legelészett, ahol az asszonyok szenteltvízzel frissen tartották az anyagot, és a mindenevők népes csoportja, miközben a nők letyefetyeltek, jó néhány fej salátát küldtek le a bendőjükbe levecsítés végett, hogy kérdésük elősegítendő tartózkodják ott.

Viszont a vajköpülő viaskodás annál jobbra sikerekedett, s történt ez olyannyira világraszólónak, hogy egyesek már-már emlegetni kezdték, ha nem is világszínvonalon, de európai hírű serénykedési színvonal megvalósítását. És mivelhogy a Bertalan-napi vajköpüléskor igazából gyógyító erejűvé lesz a munka eredménye, az emberek egymás kezéből kapkodták ki a termékeket.

A sándoriak bora viszont, amit ott hordósítottak össze közvetlenül a nemzetközi autótú bekötője mellett, nemigen fogyatkozott, amiből a jó házigazdák utólag azt a tanulságot vonták le egyértelműen, hogy a legközelebbi alkalomkor azért talán mégsem kellene hasonló ecetféleiséget bor gyanánt kimérni az embereknek.

Summa summarum: egyöntetű volt a megállapítása annak a ténynek, hogy a vasárnapi szentkúti búcsúra készített Kamenita-háti buzgólkodásukat csak hatalmas érdeklődés övezheti, és ha a jó isten is úgy

gondolja, akkor annak végén még sikerük lehet átalakulniuk polgármesteri promóciós hírveréssé is netán, hogy kissé levegyenek a pocakosodó önbizalmából a Város legkomolyabb jelöltjének.

Ebben maradtak hát néhányan a legtovább maradottak is, és mielőtt eltették magukat a hajnali nappalra, a Remete kesernyés szájjal még megjegyezte:

– Csak tudhatnám, hogy a Tőkék Hegedúsei mi a fenét akartak azzal a jognak kosarábóli szerzeményükkel mondani?!

Amikor a Remete végül is teljesen egyedül maradt a hajnali holdtöltevel, kiült a csupaszföld kedvenc lazájára, persze hogy nyugatnak háttal, mint rendszerint, s várakozott, mondhatni lehetett volna róla, hogy korai virrasztása egyben az eddigiek átgondolását szolgálta volt.

És valóban rekapitulált. A maga módján összegezte most mindazt, ami másfél év alatt történt vele, amikor megkezdte visszavadítási hadjáratát, mert úgy érezte, hogy a valaha kilátástalan begubózása a dombhátba most, a történések félidejekor netán, bizony szépen mutatta annak tényét, amiért visszatért az emberek közé, s szinte emberfelettit alkotott rövid idő alatt, amit most tüzetesen át kell gondolnia.

Közben a korai, a még sötét hajnalodás bontott szárnyakat a Remete körül, s annak öröme vette hatalmába, hogy végre tudhat őszintén beszélgetni önmagával mindarról, ami mihaszna hordalék volt csupán az életében.

A világos hajnalodás táján aztán szép sorjában folsorakoztatta maga előtt énképeinek egész tárházát arról a Molcer színházi rendezőről, aki első házassága megfeneklésekor, azaz első asszonya halálával a nyakába szakadt a néhai inszisztálására örökbe vett két gyerek gondjával, és ebből a szorításból csupán úgy tudhatott valamicskét lefaragni, ha akkori állapotát társulttá teszi. Így került sor aztán a színház egyik erősségével történt kapcsolatra, amiből Maruska került ki keményebb legényként, mint ahogy azt húga, a Tűzevő még idejekorán megjósolta. És amikor már a gyerekek száma elérte a négyet, a Remete úgy érezte, hogy ebben a színházi produkcióban nem tud érdemlegesen részt venni, vagy ha igen, akkor rámegy az élete. S billentett. Odébb a gondoktól, és a katonai behívók árnyékából.

Aztán egy kerek évtizedig nem volt se közel, se távol önmagához. És amikor a lazán gondolkodó ember idáig ért élete felmérésében, akkor bukott ki a nap a horizont mögül. Most már csak arra gondolt, hogy

elei gondolkodását gyakorlón, azért ma is megérte az ismeretlent, és a lepergett idő szárnyéka mögül csak-csak elébukkan annak ténye, hogy ennek az augusztusnak is van még mondanivalója a számára, akárha csupán a közeli történéseket veendő alapul.

– Jó útravaló történik még hátra, baszod alássan! – mondta félhangosan a Magvaszakadt Janó közkedvelt mondását is befűszerezve a jövőképhe, majd szemét lehunyva, elernyed a lazáján, és vonásai teljesen ellágyultak a harmatfelszippanódás következtében köréje sereglő párától.

És amikor a Remete ilyen lazán elengedte az álombeli képzeletét szárnyalni, akkor rendszerint kedvenc madara, a zöld kánya képében igyekezett fölülmúlni mindenkit a levegőégben abbélileg, hogy tudhat a legmagasabbra szárnyalni, ámbár rendszerint valamely más madáremberféle is közbeszólhatott e közjáték kimenetelébe, s ilyenkor rendszerint mély lelki válság vett rajta erőt annak tudatában, hogy rajta kívül mások is képesek a teljes szabadság birtokosává lenni.

Jelen pillanatban az égi csodálatos szárnyalásba, mint vetélytárs, belibbent a város valamely galambászának egyik hófehér kitűnősége, hogy szárnyalásával túltegyen a zöld kányán, ami egyelőre sikerült is neki, és most a Remete kedvenc álombéli képmása olyannyira kezdte magát rosszul érezni, mint akit lélekszomjra kárhoztattak. Amonnan meg, egy ordítóan fekete felhőtömegből, sólyom csapódott alá irdatlan sebességgel, s egyelőre egyik madár sem tudhatta, hogy melyikük lesz a vadászmadár prédája.

A Remete felnyögött. Mint a patkányfogóba szorult állatok egyik legokosabbika, ebben a pillanatban már nem mint kedvenc álombéli képmásának, a zöld kányának agyával gondolkodott, hanem átvette a vízipatkányok nagyon is földhözkött filozófiáját, s úgy ereszkedett alá kedvenc magasságaiból, mint akit élni ítélték, nem pedig zsákmánya lenni az erősebbnek. S ahogy így, most már patkány képében, siklórepülésben alámenekült a veszedelem elől, egyszer csak, persze jó és kellemes érzések közepette, azon kapta magát, hogy a városi galambászok büszkeségének, a gyönyörű fehér galambnak szárnyai fogják fel esésében, hogy bántódása ne essék. És ekkor, mint akit villámcsapás ért, a galamb képébe bámulva, a Hanyattka arcát pillantotta meg kedvesen mosolyogva, egészen közel a magáéhoz.

– Te itt, ahol már a reinkarnáció sem segít? – kérdezte tőle.

– Igen, én itt, és mindenütt, Martin! – mondta Hanyattka.

– Az még rendjén, hogy követsz, de az már mindennek a teteje, hogy egész mivoltomban arra emlékeztetsz, amit tulajdonképpen te követtél el ellenem!

– Hogy lánygyerek létemre az ágyadba bújtam?

– Csendesebben, csendesebben – mondta a Remete.

– Ha nem fognád fel, mi már az örök, végső csenden is túl vagyunk, és itt, ahol a madár se jár, egyszer csak kijárhat mindenkinek az őszinteségből, nemde?! – nézett most a szeme közé a másik, azzal a felfokozott farkaspillantással, ami legkevésbé nőies, és mindig a vérengzők sajátja volt. A Remete így patkánybőrben is beleremegett a nézésébe, mert nem tudta már eldönteni, hogy hányadán áll e lelkiismereti kérdéssel, amely egész életében követte, mint az élemedett árnyék árnyéka az árnyékát.

– Tegyel már le róla, Martin, hogy te találtad ki a tökéletességet, és ezt az egész históriát is a családfádról, aminek gyümölcsseit most ugyan csak mások által szeretnéd bekasszírozni – mondta a lány, de a fehér galamb teste odébb libbent, és a prédának maradt fejet a sólyom ebben a pillanatban csőrébe kapta, és újra az irtóztatóan félelmetes felhőkbe libbent vele.

A Remete hirtelen felrettent. A lazán elfekvő testét hideg eső áztatta, ami eléggé szokatlan jelenség az augusztusi időszakban. És azt vette észre, hogy a hűséges társ, a földet söprő búbánatok búbánata befészkelte magát a hónalja alá, mint aki fölfogta, hogy testének közelsége segíti gazdáját visszabilenni a valóságba.

(Folytatjuk)